

SLAGELSE KOMMUNE

FRAVIGELSE AF BESKYTTELSEN AF NATURA 2000-OMRÅDER OG BILAG IV ARTER

NOTAT

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

DATO 11. JUNI 2025

1 Hovedreglen om beskyttelse af Natura 2000-områder og bilag IV arter

Sommerhusområdet ved Kobæk Strand ligger omgivet af internationalt beskyttede naturområder, Natura 2000. Beskyttelsen af Natura 2000-områder indebærer bl.a., at der ikke kan gives tilladelse til projekter, som kan skade de arter og naturtyper, der udgør grundlaget for udpegningen af områderne¹.

Der kan som udgangspunkt ikke gives tilladelse til projekter, herunder kystbeskyttelsesanlæg, hvis det kan medføre en skade på et Natura 2000-områdes integritet. Projekter, der udføres uden for et Natura 2000-område, kan godt medføre ske skade på områdets integritet. Hvis et projekt også kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for arter på habitatdirektivets bilag IV, gælder der samme regler som for Natura 2000-områder.

2 Højvandssikring af Kobæk Strand

Der er forskellige løsninger for at gennemføre et kystbeskyttelsesprojekt ved Kobæk Strand. En højvandssikring af sommerhusområdet kan udføres ved:

- 1) udvidelse af den eksisterende vej over Saltengen, som ligger inde i et Natura 2000-område, hvilket indebærer en arealinddragelse af natur på områdets udpegningsgrundlag
- 2) etablering af en spuns langs den eksisterende vej over Saltengen, hvilket ikke medfører inddragelse af Natura 2000-området

Natura 2000 konsekvensvurderingen har konkluderet, at arealinddragelsen (770 m²) i løsning 1) kan udgøre en skade på Natura 2000-områdets integritet.

Det er muligt, at en spuns (løsning 2) kan udgøre en barriere for den naturlige vandring for arter af padde og firben, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Dette forhold er dog ikke vurderet på nuværende tidspunkt.

¹ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Hvis nærmere vurdering viser, at en spunsløsning kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af bilag IV arters yngle- og rasteområder, og at deres bevaringsstatus ikke kan opretholdes i deres naturlige udbredelsesområde, kan spunsløsningen muligvis heller ikke tillades.

I så fald vil der i begge løsningssituationer skulle gennemføres en fravigelsesproces i.f.t. de beskyttede områder og/eller arter.

3 Betingelser for fravigelse

En fravigelsesproces kan igangsættes, når der er udarbejdet en Natura 2000 konsekvensvurdering, og myndigheden på den baggrund har vurderet, at det ikke kan udelukkes, at projektet vil skade Natura 2000-områdets integritet.

Slagelse Kommune ønsker at undersøge løsning 1), som omfatter inddragelse af udpegede Natura 2000-område (naturtypen strandeng). Ved Kobæk Strand vurderes det, at der muligvis er grundlag for at gå videre med en fravigelse. Dette skyldes, at beskyttelsen af bilag IV arter vejer lige så tungt som beskyttelsen af Natura 2000-områder. Hvis det ved nærmere vurdering konkluderes, at en væsentlig påvirkning af bilag IV arter ikke kan udelukkes ved en spunsløsning (løsning 2), så kan der argumenteres for, at der ikke er et rimeligt alternativ til arealinddragelse.

Af andre forhold kan bemærkes, at arealinddragelsen i løsning 1) for Kobæk Strand, er forholdsvis beskeden (770 m²), og at løsningen vurderes at kunne etableres og drives uden, at der er risiko for en negativ påvirkning af andre strandengsarealer eller af andre naturtyper inden for det pågældende Natura 2000-område.

Det skal fremhæves, at hvis der foreligger en alternativ løsning, som ikke medfører skade på Natura 2000-områdets integritet eller på yngle- og rasteområder for bilag IV arter, og som ikke hindrer, at bevaringsstatus opretholdes i bilag IV arters naturlige udbredelsesområde, så er der ikke grundlag for en fravigelse². Spunsløsningen vurderes ikke at medføre skade på Natura 2000-områdets integritet. Det er ikke afklaret om løsningen kan medføre skade på bilag IV arter i deres naturlige udbredelsesområde.

4 Højvandssikring af Skælskør

Slagelse Kommune har tidligere truffet beslutning om højvandssikring af byområder i Skælskør. Under denne proces, blev der bl.a. foreslået en løsning med en sluse i indsejlingen til Skælskør Fjord ved Slagternæse. Denne løsning ville indebære arealinddragelse/påvirkning af Natura 2000-område, men et andet Natura 2000-område end det, som er aktuelt i.f.t. Kobæk Strand. Slusen ved Slagternæse ville medføre en løbende påvirkning af naturen, da den ville skulle lukkes ved høje vandstande og lukkehyppigheden ville blive hyppigere og kraftigere

² Vejledning nr. 10023 af 08/12/2021 om fravigelsesprocessen ved vurdering af kystbeskyttelsesprojekters påvirkninger af Natura 2000-områder og bilag IV arter

over tid. Det ville på sigt reducere gennemstrømning og mulighed for saltpåvirkning af naturtyper, der er afhængige af jævnlig saltvandspåvirkning. Det ville således ikke blot være en arealinddragelse ift. selve anlægget, men også en løbende forringelse af naturen i og omkring fjorden.

I den konkrete sag vurderede både rådgiver og Slagelse Kommune, at der ikke var grundlag for at undersøge mulighed for fravigelse af Natura 2000 beskyttelsen med henblik på højvandssikring. Kommunen lagde afgørende vægt på, at der fandtes en alternativ løsning, som kunne højvandssikre Skælskør uden arealinddragelse, og hvor påvirkning ind i det pågældende Natura 2000-område kunne udelukkes. Der var således, jf. ovenstående gennemgang, ikke grundlag for en fravigelse.